

Učitelství českého jazyka a literatury pro SŠ

Představení studijního programu

Aktualizace: září 2021

Zásadní novinky od roku 2019

- Studijní obor se stává studijním programem
- Zcela nové předměty (literární i jazykové) – více orientované na potřeby současné pedagogické reality
- Zásadní posílení oborové didaktiky a praxe (pozor od 2021 některé novinky – viz dále)
- 3 různé studijní plány:
  - Jednooborový (completus)
  - Hlavní (maior)
  - Vedlejší (minor)

Zásadní novinky od PS 2021

- Garant programu: doc. PhDr. Zbyněk Fišer, Ph.D.
- Pozměněná struktura didaktických předmětů, a to:
  - Praxe rozdělena do 3 předmětů (2., 3. a 4. semestr) + přidány 3 předměty reflektivních seminářů
  - POZOR: u předmětů praxí a navazujících reflektivních seminářů se odlišují kódy pro jednotlivé studijní plány, zapisujte si dle své šablony (důležité kvůli smlouvám, ale i kreditům)!
  - Navýšena časová i kreditová hodnota výuky světové literatury - kurz Kapitoly ze světové literatury (UCJL12) + upraven název a kód předmětu
  - Změna některých kódů předmětů

Doporučený studijní plán

Kolik kreditů celkem potřebuji? Jaké předměty si mám zapsat?

Kolik kreditů musím získat za celé studium?

Jednooborový plán

- **Celkem:** 120 kreditů
- **Společný pedagogicko-psychologický základ:** 24 kreditů
- **Oborové kurzy povinné:** 40 kreditů
- **Pedagogická praxe:** 24 kreditů
- **Povinně volitelné předměty:**
  - Blok 1: 8 (min. 1 předmět z oddílu A = profilující předměty)
  - Blok 2: 8
- **Předměty k DP:** 16 kreditů
- **Volitelné předměty** (pro absolventy z jiných fakult): dle uznaných předmětů; ideálně rozdělit symetricky mezi Blok 1: jazyk a Blok 2: literatura

Hlavní plán

- **Celkem:** 80 kreditů
- **Společný pedagogicko-psychologický základ:** 24 kreditů
- **Oborové kurzy povinné:** 28 kreditů
- **Pedagogická praxe:** 12 kreditů
- **Předměty k DP:** 16 kreditů
- **Volitelné předměty** (pro absolventy z jiných fakult): dle uznaných předmětů; ideálně rozdělit symetricky mezi Blok 1: jazyk a Blok 2: literatura

Vedlejší plán

- **Celkem:** 40 kreditů
- **Oborové kurzy povinné:** 28 kreditů
- **Pedagogická praxe:** 12 kreditů
- **Volitelné předměty** (pro absolventy z jiných fakult): dle uznaných předmětů; ideálně rozdělit symetricky mezi Blok 1: jazyk a Blok 2: literatura

Kde najdu doporučený studijní plán?

[Učitelství českého jazyka a literatury pro střední školy \(muni.cz\)](https://www.muni.cz)

1. semestr

Povinné předměty

Jednooborový plán

- SUP001 Psychologie pro učitele I
- SUP002 Školní pedagogika
- SUP006 Kompendium pro učitele

- CJJ14 Vademecum českého jazyka
- UCJJ02 Komplexní jazykové rozbory ve školské praxi
- CJL09 Česká literatura po r. 1989 pro magister. stud. – přednáška
- UCJL11 Didaktika českého jazyka a literatury I
- UCJL12 Kapitoly ze světové literatury

Hlavní plán

- SUP001 Psychologie pro učitele I
- SUP002 Školní pedagogika
- SUP006 Kompendium pro učitele

- CJJ14 Vademecum českého jazyka
- UCJJ02 Komplexní jazykové rozbory ve školské praxi
- CJL09 Česká literatura po r. 1989 pro magister. stud. – přednáška
- UCJL11 Didaktika českého jazyka a literatury I
- UCJL12 Kapitoly ze světové literatury

Vedlejší plán

- CJJ14 Vademecum českého jazyka
- CJL09 Česká literatura po r. 1989 pro magister. stud. – přednáška
- UCJJ02 Komplexní jazykové rozbory ve školské praxi
- UCJL11 Didaktika českého jazyka a literatury I
- UCJL12 Kapitoly ze světové literatury

2. semestr

Povinné předměty

Jednooborový plán

- SUP004 Psychologie pro učitele II
- SUP005 Speciální pedagogika a pedagogická diagnostika
- SUP003 Školní didaktika

- CJL10 Modely literárněvědné interpretace pro magisterské studium
- UCJJ04 Didaktika českého jazyka a literatury II
- UCJL13 Kapitoly z moderní české literatury
- CJUPP01J Pedagogická praxe češtiny I – jednooborové studium
- CJURS01J Reflektivní seminář praxe češtiny I – jednooborové studium

Hlavní plán

- SUP004 Psychologie pro učitele II
- SUP005 Speciální pedagogika a pedagogická diagnostika
- SUP003 Školní didaktika

- CJL10 Modely literárněvědné interpretace pro magisterské studium
- UCJJ04 Didaktika českého jazyka a literatury II
- CJUPP01S Pedagogická praxe češtiny I – sdružené studium
- CJURS01S Reflektivní seminář praxe češtiny I – sdružené studium

Vedlejší plán

- CJL10 Modely literárněvědné interpretace pro magisterské studium
- UCJJ04 Didaktika českého jazyka a literatury II
- CJUPP01S Pedagogická praxe češtiny I – sdružené studium
- CJURS01S Reflektivní seminář praxe češtiny I – sdružené studium

3. semestr

Povinné předměty

Jednooborový plán

- CJJ16 Vývoj spisovné češtiny
- UCJJ03 Ortografie ve školské praxi
- CJUPP02J Pedagogická praxe češtiny II – jednooborové studium
- CJURS02J Reflektivní seminář praxe češtiny II – jednooborové studium
- UCJXJ01 Seminář magisterské diplomové práci I – jazykové, NEBO UCJXL01 Seminář k magisterské diplomové práci I – literárněvědné, učitelské

Hlavní plán

- CJJ16 Vývoj spisovné češtiny
- CJUPP02S Pedagogická praxe češtiny II – sdružené studium
- CJURS02S Reflektivní seminář praxe češtiny II – sdružené studium
- UCJXJ01 Seminář magisterské diplomové práci I – jazykové NEBO UCJXL01 Seminář k magisterské diplomové práci I – literárněvědné, učitelské

Vedlejší plán

- CJJ16 Vývoj spisovné češtiny
- CJUPP02S Pedagogická praxe češtiny II – sdružené studium
- CJURS02S Reflektivní seminář praxe češtiny II – sdružené studium

4. semestr

Povinné předměty

Jednooborový plán

- CJUPP03J Pedagogická praxe češtiny III – jednooborová
- CJURS03J Reflektivní seminář praxe češtiny III – jednooborové studium
- UCJXJ02 Seminář k magisterské diplomové práci II – jazykovědné, NEBO UCJX02 Seminář k magisterské práci II – literárněvědné, učitelské studium
- UCJXJ03 Magisterská diplomová práce – jazykovědná, NEBO UCJXL03 Magisterská diplomová práce – literárněvědná, učitelské studium

Hlavní plán

- CJUPP03S Pedagogická praxe češtiny III – sdružené studium
- CJURS03S – Reflektivní seminář praxe češtiny III – sdružené studium
- UCJXJ02 Seminář k magisterské diplomové práci II – jazykovědné NEBO UCJX02 Seminář k magisterské práci II – literárněvědné, učitelské studium
- UCJXJ03 Magisterská diplomová práce – jazykovědná NEBO UCJXL03 Magisterská diplomová práce – literárněvědná, učitelské studium

Vedlejší plán

- CJUPP03S Pedagogická praxe češtiny III – sdružené studium
- CJURS03S – Reflektivní seminář praxe češtiny III – sdružené studium

Povinně volitelné předměty

Jednooborový plán

- Blok 1 – literatura:
  - Min. 1 předmět z oddílu A (profilující předměty ⇒ součástí státnicových okruhů)
  - Oddíl B – doplňující předměty
  - Celkem min. 8 kreditů
- Blok 2 – jazyk
  - 3 podbloky:
    - 2A: čeština pro praxi
    - 2B: diachronní lingvistika
    - 2C: synchronní lingvistika
  - Celkem min. 8 kreditů

Volitelné předměty

- Pro studenty, kteří přicházejí z jiných fakult, potřebují získat kredity jako náhradu za uznané předměty a současně si doplnit přehled v některých disciplínách
- Zpravidla označeny jako tzv. překlenovací semináře/přednášky

Pedagogická praxe

- Nově rozdělena do 3 semestrů (praxe I, II, III + reflektivní seminář I, II, III).
- Doporučujeme plnit dle studijního plánu, ideálně si zapisovat praxi I po absolvování první didaktiky.
- **DŮLEŽITÉ:** Nenechávejte si plnění praxe až na druhou polovinu semestru. Vzhledem k financování praxí se tyto musí uzavírat ještě před koncem semestru (typicky v polovině ledna/června), kdy je třeba mít splněny všechny povinnosti.

Jednooborové studium	UCJPP01J	UCJPP02J	UCJPP03J
stínování	12 hodin (2 dny) + 2 hodiny reflexe s PU		
náslechy (hospitace)	18 hodin (3 dny, bez ohledu na předmět) + 3 hodiny reflexe s PU	12 hodin (v ČJL) + 2 hodiny reflexe s PU	8 hodin + 2 hodiny reflexe s PU
vlastní výuka	4 hodiny + 2 hodiny reflexe s PU	12 hodin + 4 hodiny reflexe s PU	16 hodin + 6 hodin reflexe s PU
tandem	6 hodin + 3 hodiny reflexe s PU	8 hodin + 4 hodiny reflexe s PU	4 hodiny + 2 hodiny reflexe s PU
další činnosti ve škole	20 hodin	28 hodin	32 hodin
celkem hodin	70	70	70

Sdružené studium	UCJPP01S	UCJPP02S	UCJPP03S
stínování	6 hodin (1 den) + 1 hodiny reflexe s PU		
náslechy (hospitace)	9 hodin (2 dny, bez ohledu na předmět) +1,5 hodiny reflexe s PU	6 hodin (CJL) + 1 hodina reflexe s PU	4 hodiny (v ČJL) + 1 hodina reflexe s PU
vlastní výuka	2 hodiny + 1 hodina reflexe s PU	6 hodin + 2 hodiny reflexe s PU	8 hodin + 3 hodiny reflexe s PU
tandem	3 hodiny + 1,5 hodiny reflexe s PU	4 hodiny + 2 hodiny reflexe s PU	2 hodiny + 1 hodina reflexe s PU
další činnosti ve škole	10 hodin	14 hodin	16 hodin
celkem hodin	35	35	35

3 základní fáze praxe

1. Domlouvání praxe a její smluvní ošetření
2. Realizace (plnění) praxe
3. Ukončení a reflexe praxe

Domlouvání a smluvní zajištění praxe

Zdroj důležitých informací

[Pedagogické praxe | Filozofická fakulta MU \(muni.cz\)](#)

- Obecné informace pro Vás i pro provázejícího učitele

[Praxe \(muni.cz\)](#)

- V ISu (dostupné od září 2021)
- Zde najdete nabízená místa, kde lze konat praxi

2 základní možnosti

Praxe na spolupracující škole v rámci ZIP MUNI

- Z administrativního hlediska snazší
- Na Portálu praxí v ISu budou k dispozici nabízená místa – registrujete se ke zvolenému místu a počkejte, až Mgr. Egerlová Vaši registraci potvrdí, následně kontaktujte provázejícího učitele (kontakt v IS MUNI v poznámkovém bloku příslušného předmětu)
- Další spolupráci si domlouváte sami s provázejícím učitelem

Praxe na škole nominované studentem

- Jen výjimečně
- Neregistrujete se přes Portál praxí v ISu, domlouváte se s Mgr. Egerlovou
- Jak postupovat:
  - Je třeba předem si praxi na škole domluvit (snazší u škol, které už souhlasily se spoluprací s FF)
  - Kontaktovat Mgr. Egerlovou (požadované údaje viz web)
  - Vyplnit Protokol o přijetí studenta na PP a zajistit všechny potřebné podpisy, sken poté vložit do příslušné Odevzdávárny

Realizace praxe

Rozsah praxe

– Viz tabulky výše

Povinnosti v průběhu plnění praxe

- Konzultovat s provázejícím učitelem
- Absolvovat workshopy (lze i předem, viz dále)
- Potíže (absence, neochota ze strany provázejícího učitele apod.) sdělit dr. Hrdličkové či i Mgr. Egerlové, totéž je nutné i v případě ukončení či přerušení studia v průběhu praxe
- Vést si reflektivní deník a portfolio
- Fakultativní: zůstaňte spolu navzájem a také s námi v kontaktu – ideálně prostřednictvím diskusních fór a na workshopech, v případě zájmu si můžeme domluvit i společnou či individuální schůzku v prostředí MS Teams

Na co se provázející učitelé často ptají

- **Tandemová výuka** – široká škála typů dle možností a zkušeností daného učitele (zapojení dvou praktikantů, výuka rozdělená mezi mentora a praktikanta, „předání“ části hodiny praktikantovi, aktivní forma asistenství apod.)
- Položka „**další činnosti**“: náslechy, pomoc s opravováním písemných prací, tvorba učebních pomůcek, doprovod žáků na exkurzi, organizace projektového dne/exkurze/výletu apod., příprava školních projektů, účast na třídních schůzkách, pomoc se školní/třídní dokumentací, třídnické hodiny, suplování apod.; lze i navýšit hodiny např. stínování nebo vlastní výuky

Na co se často ptají studenti

- **Stínování:** pozorujete provázejícího učitele při výuce, ale i při činnostech nepřímé pedagogické činnosti (např. při dozorech, třídních schůzkách apod.). Výkon této aktivity není vázán na aprobaci, tj. pokud bude Vaším provázejícím učitelem češtinář/dějepisář, jděte s ním i do hodin dějepisu.

Praxe a online výuka (pokud situace nastane...)

- Plně podporujeme Vaše zapojení.
- Bud'te provázejícímu učiteli maximálně nápomocni.
- Pokud má provázející učitel pochybnosti, bojí se Vám svěřit samostatnou výuku a současně ví, že nemá čas jí být přítomen (např. proto, že zrovna učí 2. skupinu), můžete Vy sami nebo Váš provázející učitel kontaktovat dr. Hrdličkovou (143794@mail.muni.cz) – může se připojit k Vaší online výuce jako supervizor/konzultant.

Workshopy

- Součástí reflektivních seminářů
- Lze plnit již od PS 2021 (a „započítat“ si je do JS 2022)
- Témata a termíny budou upřesněny v příštím týdnu
- Předpokládaná témata pro tento semestr:
  - Biblioterapie
  - IT nástroje pro učitele (2 workshopy)
  - Maturitní zkouška
- Jaké téma by zajímalo Vás? Navrhněte jej!

Uzavření a reflexe praxe

Praxe + reflektivní seminář

- Vždy si spolu s praxí zapisujte příslušný reflektivní seminář
- Zápočet za praxi získáte splněním povinností, které přímo souvisejí s praxí, tj. absolvováním praxe a odevzdáním příslušných dokumentů
- Zápočet za reflektivní seminář je vázán na:
  - Absolvování min. 4 workshopů u jednooborového, 2 u sdruženého studia
  - Absolvování společné reflexe
  - Absolvování závěrečné reflexe

Dokumentace k praxi

Do Odevzdáren naskenovat a/nebo vložit

- Potvrzení o absolvování PP (ne v případě praxe ve škole zapojené do ZIP MUNI)
- Reflektivní deník
- Portfolio či jeho část (povinně musí obsahovat přehled činností, min. přípravu na 2 hodiny jazykové/slohové a 2 hodiny literární)

Vyplnit sebe/hodnoticí nástroj v ISu

- Podrobný návod na webu praxí
- Sebehodnoticí nástroj vyplňují 3 strany: Vy jako praktikanti, Váš provázející učitel a oborový didaktik (dr. Hrdličková)
- Poté, co je sebehodnoticí nástroj kompletní, IS Vám přes noc vygeneruje výsledný pdf dokument, který je potřeba stáhnout a následně vložit do příslušné Odevzdávárny

Koho a jak kontaktovat

Smluvní a
administrativní zajištění
praxe, otázky ke
spolupráci se školami:
Mgr. Dorota Egerlová

- dorota.egerlova@phil.muni.cz
- tel.: +420 549 49 3483, +420 771 126 602
- Schránka Pedagogické praxe v podatelně (budova D, za skleněnými dveřmi v přízemí)

Obsahová rovina praxe
(rozsah, činnosti,
povinnosti kromě
administrativních,
zápočet):

- dr. Hrdličková (143794@mail.muni.cz; MS Teams – ideálně po předchozí domluvě e-mailem)

Co mě čeká na konci studia?

Státní závěrečná zkouška a její části

Součásti SZZ

Jednooborový plán

- Obhajoba diplomové práce
- Pedagogický a psychologický základ
- Oborová část (jazykovědná a literárněvědná)
- Oborově didaktická část

Hlavní plán

- Obhajoba diplomové práce
- Pedagogický a psychologický základ
- Oborová část (jazykovědná a literárněvědná)
- Oborově didaktická část

Vedlejší plán

- Pedagogický a psychologický základ
- Oborová část (jazykovědná a literárněvědná)
- Oborově didaktická část

Jak vypadají SZZ na ÚČJ a ÚČL?

- Ústní zkouška před komisí
- Otázky kladené na základě tematických okruhů:
  - <https://cestina.phil.muni.cz/studium/mgr-studium-stare-vs-nove/mgr-nove/ucitelstvi-ceskeho-jazyka-a-literatury-pro-ss>
- Tematické okruhy vycházejí ze základních a profilových předmětů
(= všechny povinné + některé povinně volitelné – zejména u literatury blok 1A)

Mám další dotazy?

Setkání speciálně k praxím

– Leden 2022

Koho mohu kontaktovat?

- Garant programu: doc. PhDr. Zbyněk Fišer, Ph.D. (1941@mail.muni.cz)
- Otázky k praxím: Mgr. Marcela Hrdličková, Ph.D. (143794@mail.muni.cz)
- Otázky k jednotlivým předmětům: vyučující příslušných předmětů (viz IS)
- Organizační zajištění praxí: Mgr. Dorota Egerlová (dorota.egerlova@phil.muni.cz;
tel.: +420 549 49 3483, +420 771 126 602; schránka Pedagogické praxe v
podatelně)